

informator

bezpłatny informator Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie
ukazuje się od 2015 roku

05/2024

www.zgm-tbs.czest.pl

INFORMACJE • KOMUNIKATY • WIADOMOŚCI

Szanowni Państwo!

Częstochowa nie wyglądałaby tak, jak dzisiaj, bez członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Nie zmieniałyby się w tak szybkim tempie i w tak ogromnym stopniu. I na tak wielu polach dotyczących nas wszystkich. Warto to sobie dobrze uświadomić przy okazji niedawnej okrągłej, 20. rocznicy dołączenia Polski do unijnej wspólnoty, w której – mam nadzieję – pozostaniemy tak długo, jak ona sama będzie trwać.

Przez te dwie dekady Częstochowa zrealizowała 277 przedsięwzięć wspieranych unijnymi funduszami. To wsparcie sięgnęło ponad 1,8 mld zł, przy łącznej wartości projektów przekraczającej 2,7 mld zł. Wśród dofinansowanych niedługo po wejściu Polski do UE miejskich inwestycji było przeobrażenie naszych parków – Staszica i 3 Maja. Od razu postawiliśmy też na zadania „eko” – budowę Zakładu Zagospodarowania Odpadów czy oczyszczanie ścieków i uzdatnianie wody pitnej. Dużo działa się na polu pozyskiwania środków unijnych w perspektywie 2007-2013 – ten okres to aż 131 projektów. Przebudowę przeszły wtedy Aleje i budynek Filharmonii Częstochowskiej, powstała Hala Sportowa na ul. Żużło-

wej, rozbudowaliśmy Oczyszczalnię Ścieków „Warta”. Na Błesno zaczęły jeździć tramwaje – zarówno samo powstanie tej linii, jak i nowe składy zawdzięczamy unijnym funduszom. Podobnie jak przygotowanie naszych terenów inwestycyjnych pod siedziby nowych firm, nowe hale, nowe miejsca pracy – także w tamtym okresie. Lata 2014-2020 były podobnie udane – zrealizowaliśmy 115 projektów z unijnym „zastrzykiem” finansowym w jeszcze większej skali. Znowu postawiliśmy na ekologię, w tym przygotowanie miasta do zmian klimatycznych – kupiliśmy kilkadziesiąt niskoemisyjnych autobusów dla MPK, a wielkie inwestycje odwodnieniowe – z budową zbiorników retencyjnych – przeszły Grabówka, Kiedrzyń i Północ. Modernizacja linii tramwajowej i odnowienie składów to także unijna inwestycja z tamtego okresu. Podobnie jak rewitalizacja Starego Rynku. Unijne pieniądze wsparły wiele naszych projektów edukacyjno-społecznych, w tym zorientowanych na rynek zatrudnienia – jak innowacyjne „nianie”, które pomagały młodym mamom wrócić do pracy. Osobny, obszerny rozdział to rola funduszy unijnych w rozwoju sieci drogowej Częstochowy. Tzw. Korytarz Północny, przebudowa DK1 i DK46, przedłużenie alei Bohaterów Monte Cassino, węzeł łączący aleję Jana Pawła II z DK-1 czy centra przesiadkowe z drogami wokół nich – z tego wszystkiego korzystamy dziś dzięki zaangażowaniu funduszy UE.

Te lata doświadczeń w ściąganiu do Częstochowy funduszy wspólnotowych dają nam wszelkie kompetencje, aby z powodzeniem

sięgać po nie dalej – w perspektywie wyznaczonej do roku 2027. Czekaliśmy na nie zdecydowanie zbyt długo – były zablokowane przez kłopoty poprzedniego rządu z praworządnością. Zdobyliśmy już jednak 54 mln zł na kolejne 5 projektów – to m.in. dodatkowe fundusze na przebudowę al. Wojska Polskiego czy środki na staże uczniowskie w firmach. Jednocześnie składamy lub przygotowujemy kolejne wnioski – na przebudowę miejskich przestrzeni służących komunikacji i rekreacji, mniejsze autobusy elektryczne, drogi rowerowe...

Nasza obecność przy unijnym stole to jednak nie tylko dostęp do wymiernych środków, dzięki którym Częstochowa może się szybko modernizować. Ważne dla naszej przyszłości są więzi norm i wartości łączących nas z naszymi partnerami. Brak Polski w UE oznaczałby nie tylko cios w gospodarkę i drastyczne spowolnienie naszego rozwoju. Skutkowałby nade wszystko naszą izolacją na arenie europejskiej, osłabieniem naszej pozycji w strategicznych ustaleniach co do kształtu i przyszłości demokratycznej Europy. Obecność w Unii jest kluczowa dla naszego bezpieczeństwa, stabilności i suwerenności – one są warunkiem sensownych inwestycji w naszą przyszłość, także w wymiarze lokalnym. Dbajmy więc o nasze miejsce we wspólnej Europie, a wtedy z dostępnych w niej szans Częstochowa na pewno będzie umiała skorzystać.

Pozdrawiam serdecznie

Krzysztof Motyjaszajk

Prezydent Częstochowy

Psia kupa? To nie problem

więcej na stronie 2

Przetarg na kolejny budynek TBS

więcej na stronie 3

Częstochowa w „Onecie”

więcej na stronie 4

Prosto z Paryża do Częstochowy

więcej na stronie 9

ZGM TBS informuje

Psia kupa? To nie problem

Psia kupa to nie problem, po prostu posprzątaj. W ten sposób Zakład Gospodarki Mieszkaniowej „TBS” w Częstochowie przekonuje mieszkanki i mieszkańców miasta do sprzątania po swoich pupilach. W ramach akcji edukacyjnej „Czyste podwórko” miejska spółka stawia też tablice z wizerunkiem buldoga. Pojawiły się one między innymi na nowym zieleńcu przy Liceum Kopernika.

Akcja ZGM „TBS” „Czyste podwórko” trwa nieprzerwanie od 2017 roku. Do lokatorów zasobu komunalnego trafiają komunikaty przypominające o obowiązku sprzątania po swoim pupilu. Rozpoznawalnym symbolem akcji stał się sympatyczny buldog, który zwraca się do swojego właściciela, by ten po nim posprzątał. W tym roku duże tablice z wizerunkiem pieska są widoczne w kolejnych punktach miasta, między innymi na nowym zieleńcu zagospodarowanym przez społeczność szkolną przy Liceum Kopernika.

- *Tablica jest naprawdę super. Jesteśmy bardzo zadowoleni, że możemy z niej skorzystać. Sama inicjatywa akcji jest doskonale postrzegana przez społeczeństwo. Dzięki niej świadomość sprzątania po swoich psach rośnie. Nawet tu, na terenie szkolnym, widać, że coraz więcej osób sprząta* – mówi Sylwia Denis, wicedyrektor VII LO im. M. Kopernika w

Częstochowie.

Tablica jest bardzo dobrze widoczna nie tylko dla społeczności szkolnej, ale też dla mieszkanki i mieszkańców idących ulicą Nowowiejskiego.

- *Akcja niewątpliwie ma wymiar edukacyjny, uczy dobrych nawyków dzieci i młodzież, ale też przypomina, że jako właściciele psów mamy obowiązki. Nie są one uciążliwe. Wystarczy użyć woreczka i gotowe. Jeśli chcemy czystego, przyjaznego mieszkańcom miasta, dołożymy tę przysłowiową „cegiele” i posprzątajmy po naszych czworonogach* – przekonuje pomysłodawca akcji **Paweł Konieczny, prezes zarządu ZGM „TBS” w Częstochowie.**

ZGM „TBS” jak co roku zakupił także kilka tysięcy worków na psie odchody, które są dostępne w oddziałach eksploatacji ZGM TBS. Mogą z nich skorzystać mieszkańcy budynków zarządzanych przez spółkę. Akcji „Czyste podwórko” towarzyszą spoty radiowe emitowane w lokalnych rozgłośniach radiowych.

Warto przypomnieć, że w ubiegłych latach ZGM „TBS” postawił również 30 tablic w kształcie znaków drogowych przypominających mieszkańcom o obowiązku sprzątania po swoim psie oraz o obowiązującym w mieście „Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Częstochowy”.

Osoby utrzymujące zwierzęta domowe zobowiązane są do niezwłocznego usuwania zanieczyszczeń spowodowanych przez zwierzęta domowe na klatkach schodowych, na skwerach i trawnikach oraz w innych miejscach służących do publicznego użytku. Obowiązek ten nie dotyczy osób niewidomych. Za niesprzątanie odchodów po psie można otrzymać mandat w wysokości nawet 500zł.

W tym roku akcja ZGM TBS „Czyste podwórko” została rozszerzona o zbiórkę elektrośmieci. Celem kampanii jest podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców. Akcja ma zachęcić częstochowianki i częstochowian do bezpłatnego skorzystania z pomocy mobilnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych i przekazywania zalegających w mieszkaniach elektrośmieci oraz innych odpadów problemowych.

W ubiegłych latach ZGM TBS – w ramach „Czystego podwórka” apelował również do mieszkanki i mieszkańców o niedokarmianie gołębi i szczurów.

ZGM TBS informuje

Informacja e-BOK

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej „TBS” w Częstochowie Sp. z o.o. zaprasza do zapoznania się z instrukcją utworzenia konta eBOK. Wniosek można złożyć na kilka sposobów.

1. Jeżeli jesteś posiadaczem/posiadaczką profilu zaufanego wniosek o założenie konta w eBOK można przez stronę www.epuap.gov.pl

Po zalogowaniu się do ePUAP należy wyszukać właściwy wniosek, którego pełna nazwa brzmi:

„Założenie i udostępnienie indywidualnego konta w Systemie E-BOK ZGM TBS Sp. z o.o. w Częstochowie”

Wniosek dostępny jest w formacie .pdf. Wypełniony i podpisany elektronicznie profilem zaufanym wniosek, prosimy o przesłanie poprzez elektroniczną skrzynkę podawczą ePUAP za pomocą funkcji: „Pismo ogólne do podmiotu publicznego”.

Pełna nazwa ZGM „TBS” w ePUAP to:

„Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Częstochowie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”

2. Wniosek o założenie konta w eBOK można wysłać również w formie elektronicznej.

Wypełniony i podpisany elektronicznie profilem zaufanym wniosek, prosimy o przesłanie poprzez elektroniczną skrzynkę podawczą ePUAP za pomocą funkcji: „Pismo ogólne do podmiotu publicznego”.

Pełna nazwa ZGM „TBS” w ePUAP to:

„Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Częstochowie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”

3. Aby utworzyć konto bez posiadania profilu zaufanego należy wypełnić i podpisać wniosek oraz dostarczyć go do właściwego oddziału eksploatacji ZGM TBS.

Ewentualne problemy z logowaniem do konta e-BOK lub problemy związane z poprawnym działaniem systemu e-BOK prosimy zgłaszać na adres e-mail: ebok@zgm-tbs.czyst.pl

Budownictwo w systemie TBS

Przetarg na kolejny budynek TBS

Już wkrótce poznamy wykonawcę kolejnego TBS-u na Parkitce. W pierwszej połowie maja odbył się przetarg na budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego zlokalizowanego na działce nr 48 obręb 39, przy ul. Łódzkiej w Częstochowie.

Tym razem do przetargu przystąpiło 8 oferentów. Najtańsza oferta opiewała na nieco ponad 7 milionów złotych, najdroższa – na ponad 10 milionów. Po rozstrzygnięciu przetargu i podpisaniu umowy z wykonawcą, zostanie określony koszt budowy budynku B i kwota partycypacji dla przyszłych najemców.

W ostatnim czasie o aktualnym stanie prac na budowie przy ul. Łódzkiej oraz dalszej rozbudowie osiedla TBS rozmawiali w Urzędzie Miasta Częstochowy prezydent Krzysztof Matyjaszczyk i prezes ZGM TBS Paweł Konieczny. Prezes miejskiej spółki zaprezentował również plany budowy budynku B, który – podobnie jak blok A – prezentuje się niezwykle nowocześnie, wpisując się w najnowsze

trendy w budownictwie. Został zaprojektowany przez Biuro Usług Projektowych Architektonika – Witold Rudecki.

- W czterokondygnacyjnym bloku, wyposażonym w przestronne balkony, przygotowane zostaną dwadzieścia trzy funkcjonalne mieszkania. Przy budynku znajdą się miejsca parkingowe dla mieszkańców bloku. Atutem nieruchomości na pewno będzie jej lokalizacja. Parkitka jest obecnie jednym z najbardziej pożądanym przez mieszkańców Częstochowy miejsc do życia. W pobliżu inwestycji znajdują się liczne punkty handlowo-usługowe oraz przystanek MPK – mówi prezes zarządu ZGM TBS Sp. z o.o. w Częstochowie Paweł Konieczny.

Oferty na najem mieszkań w tym bloku będzie można składać po rozstrzygnięciu przetargu i podpisaniu umowy z wykonawcą.

Jakie warunki należy spełnić, aby zawrzeć umowę najmu? Zawarcie umowy możliwe jest tylko w przypadku spełnienia warunków przewidzianych w ustawie o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa oraz w Regulaminie kwalifikacji przyszłych najemców i zasad wynajmowania mieszkań będących w zasobach ZGM TBS w Częstochowie Sp. z o.o. oraz zakwalifikowania do zawarcia umowy przez właściwą Komisję. Przede wszystkim jednak osoba fizyczna wyrażająca wolę zawarcia umowy najmu oraz osoby zgłoszone do wspólnego zamieszkania nie mogą posiadać tytułu prawnego do innego lokalu w tej samej miejscowości. Istotne jest także spełnienie właściwego kryterium dochodowego wskazanego we wspomnianej ustawie i re-

gulaminie.

W przyszłości nowe osiedle TBS na Parkitce może pomieścić nawet 13 wielorodzinnych budynków. Obecnie w zaawansowanej fazie budowy jest pierwszy z bloków – budynek A. W kolejce na zaprojektowanie czekają już budynki C i D, które domkną pierwszy etap budowy kompleksu ZGM TBS na Parkitce.

Czym żyje miasto

Częstochowa w „Onecie”

Plenerowe studio Onetu „Polska inspiruje Polskę” odwiedziło w maju Częstochowę. Były rozmowy m.in. o miejskich innowacjach społecznych i edukacyjnych, aplikacjach czy eko-pojazdach.

Srebrna przyczepa odwiedzająca polskie miasta w ramach akcji „Polska inspiruje Polskę” stanęła na placu Biegańskiego. Pojawiły się tam też elektryczne pojazdy częstochowskiej marki Vexx, której właścicielem jest firma BMF. Jej właściciel Bogusław Foszmanowicz mówił m.in. o nowych technicznych i funkcjonalnych rozwiązaniach konstrukcyjnych stosowanych w pojazdach, opowiadał też o specjalistycznym sprzęcie mobilnym oferowanym przez BMF dla różnych branż gospodarki, a także wojska i służby zdrowia.

BMF i pojazdy Vexx reprezentowały Polskę, region i Częstochowę m.in. na targach maszynowych MSV w Brnie, na Expo Dubaj czy spotkaniu ekspertów branży automotive regionu Trójkąta Weimarskiego we francuskim Amien. Firma jest finalistą konkursu Jura Pride, a riksza elektryczna VELEX trike TAXI została wyróżniona statuetką Jurajski Produkt Roku 2022 w dziedzinie ekologii, ochrony środowiska i odnawialnych źródeł energii.

W plenerowym studiu gośćmi byli też Maciej Orzechowski (AIA Concept) oraz prezes Evorain Jakub Romanowski jako twórcy aplikacji „MyTalent”, wykorzystującej sztuczną inteligencję do personalizacji dalszej kariery częstochowskiej młodzieży. Cele i możliwości aplikacji zostały po raz pierwszy publicznie zaprezentowane w grudniu, następnie „MyTalent” – po szkoleniach dla dyrektorów oraz szkolnych koordynatorów – „weszła” do częstochowskich szkół. Aplikacja służy uczniom i uczniom (na początek byli to uczniowie klas maturalnych), aby jak najlepiej poznali swoje mocne strony i dzięki temu mogli zaplanować swoją przyszłą drogę zawodową. Twórcy aplikacji, która ma możliwości dużo szerszych, uniwersalnych zastosowań, zapowiadają jej dalszy rozwój.

Spółka Evorain zajmuje się ułatwieniami i poprawą jakości życia ludzkiego przy użyciu sztucznej inteligencji. W tamtym roku otrzymała nagrodę Innowator tygodnika „Wprost” w kategorii Dobre Geny Innowacji, współpracując z Geofizyką Toruń. Evorain to firma informatyczna tworzona przez zespół naukowców z Politechniki Częstochowskiej, pracuje nad oprogramowaniem opartym na AI oraz uczeniu maszynowym.

Przedstawiciel miasta w studiu „Onetu” dyrektor Urzędu Miasta Marek Czerwiński mówił o innych przydatnych aplikacjach, takich jak „Blisko”, przekazujących mieszkańcom i mieszkańcom informacje czy alerty miejskie, a także „Lepsza Częstochowa”, dzięki której można zgłaszać służbom i jednostkom miejskim zauważone w przestrzeni miejskiej usterki czy inne problemy wymagające interwencji. Wspomniał także m.in. o rozwoju sieci światłowodowej czy miejskim monitoringu, służącym bezpieczeństwu mieszkańców i turystów.

Z kolei Anna Tymoshenko – kierowniczka Centrum Obsługi Inwestora Urzędu Miasta Częstochowy – przedstawiła założenia miejskiego programu Teraz Lepsza Praca, z zabiegami na rzecz pozyskiwania przyjaznych pracodawców, rozwijaniem poszukiwanych na rynku pracy kierunków edukacji zawodowej i technicznej oraz pogłębianiem współpracy na linii biznes-samorząd-szkoła. Mówiła także o częstochowskich innowacjach społecznych, w tym pro-

gramie „Aktywni rodzice – szczęśliwe dzieci”, w którym wspierano powrót młodych rodziców do pracy m.in. poprzez refundację zatrudniania niań do opieki nad dzieckiem.

Relację filmową z wizyty plenerowego studia w Częstochowie z fragmentami wywiadów można znaleźć na onet.pl w zakładce „Polska inspiruje Polskę”.

Fot. Łukasz Kolewiński (UM)

Czym żyje miasto

Konsultacje przed opracowaniem programu rewitalizacji

Miasto ogłosiło konsultacje społeczne dotyczące przystąpienia do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji dla miasta Częstochowy. Konsultacje rozpoczęły się w poniedziałek 20 maja br. i potrwać do poniedziałku 24 czerwca br.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w Programie Rewitalizacji dla Częstochowy na lata 2017-2023 dobiegła końca. Miasto może kontynuować działania rewitalizacyjne na podstawie gminnego programu rewitalizacji na kolejne lata, co musi poprzedzić stosownymi uchwałami, które wymagają przeprowadzenia konsultacji.

Kontynuowanie procesu rewitalizacji jest w dużej mierze zależne od uzyskania zewnętrznego finansowania, w tym wsparcia z funduszy Unii Europejskiej. Uzyskanie dofinansowania z puli przewidzianej dla rewitalizacji, również poprzez Program Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027, nie będzie możliwe bez uchwalenia dobrze opracowanego gminnego programu rewitalizacji.

Nowy program jest więc niezbędny zarówno dla miasta i jego jednostek organizacyjnych, jak i

innych interesariuszy rewitalizacji (a jednocześnie potencjalnych beneficjentów środków zewnętrznych) – projektodawców z sektora prywatnego, w tym przedsiębiorców, wspólnot mieszkaniowych, organizacji pozarządowych czy związków wyznaniowych.

Uchwała, będąca przedmiotem zapowiadanych konsultacji, umożliwi rozpoczęcie prac nad gminnym programem rewitalizacji zgodnie z zapisem art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

W ramach konsultacji mieszkańcy i mieszkańcy naszego miasta mają możliwość wyrażenia opinii i przedstawienia uwag dotyczących konsultowanej treści.

Można to uczynić w następujących formach:

1. drogą elektroniczną poprzez wypełnienie formularza uwag i wysłanie go na adres e-mail: rewitalizacja@czestochowa.um.gov.pl w terminie do 24 czerwca 2024 r. (formularz uwag dostępny jest w Urzędzie Miasta Częstochowy przy ul. Waszyngtona 5, pok. nr 115 lub 114, na stronie internetowej miasta Częstochowy, stronie poświęconej konsultacjom oraz na stronie

miejskiego BIP).

2. podczas spotkania konsultacyjnego, które odbędzie się 28 maja br., w Urzędzie Miasta, ul. Śląska 11/13 o godz. 13.00;
3. ustnie, osobiście, w pok. nr 115 lub 114, w budynku Urzędu Miasta przy ul. Jerzego Waszyngtona 5, w każdy dzień roboczy od godz. 9.00 do godz. 14.00, nie później niż do 24 czerwca br.

Niezwłocznie po zakończeniu konsultacji społecznych opracowany zostanie raport podsumowujący ich przebieg. Raport ten zostanie opublikowany na miejskich stronach internetowych.

Na fotografii zrewitalizowany Stary Rynek.

Czym żyje miasto

Nowe skrzyżowanie na Północy za ponad 2 mln zł

Został już wyłoniony wykonawca, z którym Miejski Zarząd Dróg podpisze umowę na budowę nowego skrzyżowania al. Wyzwolenia z ul. Fieldorfa-Nila za pętlą tramwajową w dzielnicy Północ.

W postępowaniu przetargowym najkorzystniejszą okazała się oferta firmy Rafalin, która zrealizuje roboty za kwotę blisko 2 mln 150 tys. zł. Pieniądze na ten cel pochodzą w całości z budżetu miasta Częstochowy. Inwestycja poprawi bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu drogowego w tej części naszego miasta.

Skrzyżowanie pozostanie skrzyżowaniem o ruchu okrężnym. Poprawa infrastruktury drogowej i towarzyszącej w obrębie skrzyżowania będzie dopełnieniem innych, realizowanych po sąsiedzku w ostatnich latach inwestycji komunikacyjnych (przebudowa al. Wyzwolenia, budowa ciągu pie-

szczo-rowerowego wzdłuż ul. Fieldorfa-Nila czy budowa nowej skarpy z pętlą tramwajową w ramach budowy linii tramwajowej).

Zakres prac na budowie nowego skrzyżowania al. Wyzwolenia z ul. Fieldorfa – Nila obejmie m.in.:

- wymianę nawierzchni jezdni na odcinku ok. 200 m pomiędzy krańcami skrzyżowania oraz wymianę nawierzchni na wlotach skrzyżowania;
- zwężenie jezdni do 4,5 m dla każdego kierunku jazdy;;
- wyprofilowanie skrzyżowania;
- budowę nowych pierścieni ronda (beton + granit);
- budowę nowych peronów autobusowych;
- reorganizację zieleni.

Prace mają zostać sfinalizowane do końca tego roku.

Czym żyje miasto

Budowlańcy już w bibliotece w „Alejach”

Przy alei NMP 22 ruszyły bowiem prace dostosowujące budynek Biblioteki m.in. do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przez cały okres robót placówka ma pozostać otwarta.

Zasadnicze cele inwestycji w Bibliotece Publicznej przy alei NMP 22 są dwa: dostosowanie jej do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz poprawienie jej dostępności dla osób o ograniczonych zdolnościach ruchowych.

Roboty nie obejmują elewacji frontowej. Układ przestrzenny i forma architektoniczna budynku też nie ulegną zmianie. Przede wszystkim pojawi się tam bardzo potrzebna winda osobowa. Będzie też nowy dźwig towarowy, obsługujący pomieszczenia magazynu książek (stary dźwig będzie zdemontowany).

Wymieniona zostanie stolarka drzwiowa oraz instalacja „centralnego” razem z grzejnikami. Budynek czeka szereg robót elektrycznych (w tym w zakresie ochrony przeciwporażeniowej i przepię-

ciowej), zamontowana będzie też nowa instalacja odgromowa i uziemiająca. Prace będą również dotyczyć oświetlenia podstawowego i awaryjnego, a także monitoringu wizyjnego obiektu.

Z robót przeciwpożarowych natomiast – wykonana będzie m.in. instalacja napowietrzania klatki schodowej i oddymiania czy system sygnalizacji pożaru; do obecnych wymogów ppoż. dostosowane też będą instalacje sanitarne.

Roboty formalnie zaczęły się 10 maja. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, będą ukończone do końca sierpnia przyszłego roku. Ich koszt to bez mała 5 mln zł. Wykonawcą jest wyłoniona w przetargu firma F.U.H. „Dziedzicki” z Konopisk.

Co istotne dla odwiedzających Bibliotekę, a także dla jej personelu – nie ma w planach nawet okresowego jej zamknięcia w związku z wszystkimi tymi pracami. Mogą natomiast wystąpić jakieś utrudnienia czy modyfikacje pracy placówki. Bieżących informacji na ten temat można oczekiwać

na stronie www Biblioteki Publicznej im. dr Władysława Biegańskiego, na jej fanpejdżu na FB, a także – co często okazuje się bardzo skutecznym sposobem informowania – na drzwiach wejściowych do budynku.

Na zdjęciu: gmach Biblioteki Publicznej w „Alejach”

Czym żyje miasto

Fortum podsumowuje sezon jesienno-zimowy

Ponad 1,47 mln GJ ciepła dostarczyła w zakończonym sezonie grzewczym firma Fortum, właściciel sieci ciepłowniczej i elektrociepłowni w Częstochowie. Na inwestycje sieciowe w formie nowych przyłączy oraz modernizację sieci i węzłów ciepłowniczych Fortum w 2023 r. przeznaczyło 8 mln zł. W tym czasie nakłady inwestycyjne w częstochowskiej elektrociepłowni wyniosły prawie 11 mln zł.

Elektrociepłownia Częstochowa zakończyła sezon, dostarczając 1,47 mln GJ ciepła. Do wyprodukowania takiej ilości ciepła zużyto ok. 80 000 ton węgla i 100 000 ton biomasy. To tyle, ile mieści się odpowiednio w 1600 wagonach i w 5 000 ciężarówkach.

Największy popyt na ciepło w Częstochowie miał miejsce 9 stycznia 2023 roku. Tego dnia średniodobowa temperatura wyniosła – 13,3 °C, a produkcja ciepła 16,9 tys. GJ. Całkowite zapotrzebowanie częstochowian na ciepło w tym sezonie grzewczym spadło o około 4 proc. w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku. Wynik ten może świadczyć m.in. o cieplejszej zimie.

– Z pewnością rośnie świadomość

mieszkańców, w jaki sposób gospodarować ciepłem. W mieście przybywa np. termoizolowanych budynków. Ale nie bez znaczenia są też działania Fortum na rzecz optymalizacji działania sieci ciepłowniczej w mieście – mówi Jakub Kołodziejczyk, kierownik należącej do Fortum Elektrociepłowni Częstochowa.

– Fortum w Częstochowie koncentruje się z jednej strony na wdrożeniu efektywności produkcji energii, a z drugiej na poprawie jakości powietrza. Naszą rolą jest zapewnienie mieszkańcom Częstochowy bezpiecznego i jak najmniej emisyjnego źródła ciepła. To właśnie dlatego nieustannie modernizujemy i rozbudowujemy naszą sieć ciepłowniczą – dodaje.

W elektrociepłowni Częstochowa, od początku jej istnienia, uniknięto emisji aż 1638000 ton CO₂, zastępując część paliwa węglowego biomasą.

W sezonie 2023/2024 Fortum uruchomiło w Częstochowie 28 węzłów ciepłowniczych, podłączając do sieci budynki o łącznym zapotrzebowaniu na moc na poziomie 6,7 MW, a także wybudowało ponad 4 km sieci ciepłowniczej. W samej elektrociepłowni został przeprowadzony remont kotła i instalacji towarzyszących w celu

zapewnienia jak najwyższej dyspozycyjności jednostki w sezonie zwiększonej eksploatacji.

– Łącznie w ubiegłym sezonie realizowaliśmy aż 98 inwestycji. W 2023 roku wydaliśmy ok. 1,5 mln zł na modernizację sieci ciepłowniczej, pół miliona złotych na modernizację węzłów cieplnych oraz ok. 6 mln zł na podłączenie nowych odbiorców ciepła –

podsumowuje Andrzej Żyła, główny specjalista ds. inwestycji sieciowych w Częstochowie.

W sezonie 2024/2025 Fortum planuje kontynuację inwestycji przeprowadzanych zarówno w jednostce wytwórczej, jak i w obrębie sieci ciepłowniczej - co pochłonie ok. 30 mln zł.

Czym żyje miasto

Dwa połączenia z aleją Wojska Polskiego powstaną jeszcze w tym roku

Chodzi o wjazd i wyjazd przy ul. Sieroszewskiego oraz zjazd w ul. Rakowską (dla kierunku południowego). Roboty zostaną sfinalizowane najpóźniej z końcem tego roku.

Miejski Zarząd Dróg w Częstochowie przypomina, że z uwagi na późne uzyskanie odstępstw od obo-

wiązujących przepisów z ministerstwa, umożliwiających wykonanie wspomnianych połączeń, prace te musiały zostać wyodrębnione z kontraktu zasadniczego przebudowy al. Wojska Polskiego i zostaną zrealizowane jako odrębne zadanie. Wyłoniony w postępowaniu przetargowym

wykonawca przeprowadzi inwestycję za nieco ponad 1,4 mln zł. Finalizowane są procedury poprzedzające podpisanie umowy na realizację prac. Zakres zadania sprowadza się przede wszystkim do robót budowlanych na styku wspomnianych połączeń z nową al. Wojska Polskiego wraz z

uzupełnieniem brakującej infrastruktury i oznakowania oraz reorganizacją zieleni i uporządkowaniem terenu. Realizacja nie powinna wiązać się z większymi utrudnieniami w ruchu głównym, poza niedogodnościami lokalnymi.

Czym żyje miasto

Od 27 maja zgłaszamy pomysły do BO

Nabór projektów zadań do 11. edycji Budżetu Obywatelskiego odbywać się będzie elektronicznie na platformie online i potrwa do 20 czerwca.

Aby zgłosić zadanie, konieczne jest założenie konta użytkownika/użytkownicy na platformie internetowej. Dla osób, które nie mają dostępu do internetu lub potrzebują wsparcia w procesie zgłaszania projektów, uruchomiony będzie stacjonarny punkt naboru projektów w budynku Urzędu Stanu Cywilnego przy ul. Focha 19/21 w pokoju 32. Będzie można z niego skorzystać przez cały roboczy tydzień w godzinach pracy urzędu, natomiast we

wtorki punkt będzie czynny dłużej, bo do godz. 17.00.

W tym roku dla zgłaszających pojawiła się jedna ważna zmiana. Podczas zgłaszania projektu o charakterze ogólnomiejskim należy dołączyć skan lub zdjęcie listy co najmniej 60 mieszkańek/mieszkańców Częstochowy, którzy popierają wybrane zadanie.

W tej edycji projektodawcy będą musieli również bardzo mocno postarać się o odpowiednią promocję swoich projektów – aby zadanie mogło wejść do realizacji musi przekroczyć w głosowa-

niu minimalny próg poparcia – czyli 1000 pkt dla projektów ogólnomiejskich i 300 pkt dla dzielnicowych. Nowością będzie też podgląd wyników na żywo na stronie Budżetu Obywatelskiego.

W ramach tegorocznej edycji BO możemy zdecydować, na co w przyszłym roku będzie przeznaczonych niemal 10 mln złotych. Samo głosowanie odbędzie się od 23 września do 7 października.

na podst. informacji z Referatu Dialogu i Praw Człowieka w Wydziale Polityki Społecznej UM

Policja

Częstochowski policjant pobił w szczytnym celu

Policjant z częstochowskiej drogówki uczestniczył w wyjątkowym biegu. Sygnał startowy zabrzmiał na całym świecie dokładnie w tej samej chwili. Korzystając z aplikacji policjant wziął udział w międzynarodowym biegu i pokonał 25 kilometrów dla tych, którzy biegać nie mogą...

Starszy sierżant Sebastian Waw-

rzak z częstochowskiej drogówki na co dzień dba o bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu drogowego.

Prywatnie to pasjonat biegania. Wczoraj pokonał 25 kilometrów w biegu zorganizowanym w Poznaniu. Nasz policjant włączył się do zawodów pokazując, jak ważna jest pomoc

osobom chorym.

Cel był szczytny, gdyż dochód z wpisowego i wszystkich datków trafi bezpośrednio na rzecz rozwoju badań nad uszkodzonym rdzeniem kręgowym.

Serdecznie gratulujemy Sebastianowi za ogromne serce i pomoc tym, którzy tego szczególnie potrzebują.

Policja

(Nie)bezpieczeństwo motocyklistów

Łagodna zima, a obecnie dłuższe i cieplejsze dni sprawiają, że od początku roku na drogach jest wyraźnie więcej niechronionych uczestników ruchu drogowego, w szczególności motocyklistów. W tym czasie dochodzi, niestety, do większej liczby zdarzeń drogowych z udziałem jednośladów. Od początku roku zginęło już 67 użytkowników motocykli!

Zdarzenia, w których uczestniczą motocykliści często pociągają za sobą poważne skutki. Warto więc pamiętać, że motocyklista jest mniej widoczny dla pozostałych kierowców. Omijając czy wyprzedzając inny pojazd z dużą prędkością naraża przede wszystkim siebie, gdyż kierujący pojazdami mogą go nie widzieć. Sprawne i czyste światła, kamizelka

odblaskowa poprawiają widoczność motocyklisty w dzień i w nocy. Apelujemy do motocyklistów - Dajcie się zauważyć! Kierowcom samochodów da to możliwość stopniowego oswojenia się z waszym powrotem na drogi.

Najczęstsze przyczyny wypadków spowodowanych przez motocyklistów to niedostosowanie prędkości do warunków ruchu, nieprawidłowe wyprzedzanie i niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami. Jazda z odpowiednią prędkością pozwoli na reakcję adekwatną do sytuacji. Wystarczy, że na drodze będzie piach lub rozlana ciecz, a opanowanie motocykla może być trudne, nawet dla doświadczonego kierowcy.

Tylko w długi majowy weekend zginęło 7 motocyklistów. Według wstępnych ustaleń policjantów w

większości przypadków miała tu znaczenie nadmierna prędkość niedostosowana do warunków ruchu. Skłania to do refleksji, iż użytkownicy samochodów i motocykli muszą od nowa przyzwyczaić się do swojej obecności na drodze.

Do wypadków z udziałem motocyklistów przyczyniają się również nieprawidłowe zachowania kierujących pojazdami (głównie samochodami osobowymi). Kierowców samochodów uczulamy na obecność na drodze zwiększonej ilości jednośladów. Odruch uważnego zerkania w lusterka jest bardzo istotny szczególnie podczas manewru zmiany pasa ruchu czy skrętu. To kluczowy element warunkujący bezpieczeństwo na drodze.

Nadmierna prędkość, brawura, przecenianie własnych umiejętności

ści to tylko niektóre przyczyny, które prowadzą do tragicznych w skutkach wypadków. Sezon dopiero się zaczyna a to wymaga wyrobienia w sobie od nowa pewnych nawyków i przypomnienia techniki jazdy z obydwu stron.

Razem dbajmy o bezpieczeństwo na drogach!

Od 1 stycznia do 16 maja 2024 na polskich drogach doszło ogółem do 623 wypadków z udziałem użytkowników motocykli. Zginęło w nich aż 67 osób a 587 zostało rannych.

Policja

Motoserce z policją

Częstochowscy policjanci wzięli udział w pikniku Motoserce 2024, który przyciągnął fanów motoryzacji z całego regionu. Akcja miała na celu wsparcie ochrony zdrowia, poprzez zbiórkę krwi dla szpitali i oddziałów dziecięcych. Mundurowi podczas imprezy aktywnie promowali natomiast bezpieczeństwo na drogach i zachęcali do wstąpienia w policyjne szeregi.

W Częstochowie, na bulwarach pod galerią handlową, odbyła się Ogólnopolska Akcja Charytatywna Motoserce 2024, której celem było wsparcie ochrony zdrowia poprzez zbiórkę krwi dla szpitali i oddziałów dziecięcych. Podczas wydarzenia można było nie tylko podziwiać piękne motocykle, ale także zobaczyć pokaz ratownictwa drogowego w wy-

konaniu strażaków, skorzystać z symulatora dachowania, a nawet oddać krew.

W wydarzeniu uczestniczyli również częstochowscy policjanci z drogówki, którzy rozmawiali z mieszkańcami o zasadach bezpiecznego zachowania się w ruchu drogowym, zwracając szczególną uwagę na konieczność przestrzegania przepisów oraz zachowania ostrożności podczas jazdy. W wydarzenie zaangażowali się też policjanci z częstochowskiej prewencji, którzy zaprezentowali dla najmłodszych sprzęt policyjny oraz nowy, oznakowany radiowóz. Każdy mógł wsiąść do radiowozu czy usiąść na motocyklu. Atrakcją imprezy były również odwiedziny częstochowskiego zespołu Policji konnej oraz przewodnika z psem służbowym.

Udział w takim wydarzeniu był dla policjantów okazją do przypomnienia ważności i roli bezpieczeństwa na drodze. Naszym celem jest bowiem zapewnienie, aby każdy uczestnik ruchu drogowego dotarł do celu bezpiecznie.

Podczas pikniku mundurowi przekazywali także wszystkim zainteresowanym informacje o zasadach rekrutacji do służby w Policji i wymagań, jakie musi spełnić przyszły policjant, a także o tym, jakie możliwości rozwoju, awansu i doświadczenia zawodowego oferuje nasza formacja.

Źródło: KMP w Częstochowie

Bądź eko

Zrównoważona kawa: Od filiżanki po ekologię

Częstochowskie kawiarnie są sercem miasta, bijącym rytmem codzienności i miejscem, gdzie miłośnicy aromatycznej kawy spotykają się, aby podzielić się chwilą relaksu i inspiracji. Jednak każda filiżanka kawy kryje za sobą skomplikowany proces produkcji, który ma istotne konsekwencje dla środowiska.

Produkcja kawy stanowi znaczący sektor agroprzemysłowy, cieszący się dużym zainteresowaniem na globalnym rynku. Obejmuje on uprawę i eksport kawy przez około 80 krajów na całym świecie. Według raportu z marca 2024 roku opublikowanego przez International Coffee Organization (ICO) globalna produkcja kawy w sezonie kawowym 2022/23 osiągnęła imponującą wartość 168,2 milionów 60 kg worków. Prognozy sugerują, że ta wartość wzrośnie o 5,8% do 178,0 miliona 60 kg worków w sezonie kawowym 2023/24. Jest to ogromna ilość ziaren, które muszą być uprawiane, zbierane, suszone, prażone i transportowane, aby trafić do sklepów i kawiarni.

Jednakże nie mniej istotne, niż produkcja, jest globalne spożycie kawy. Globalne spożycie kawy może wzrosnąć z 173,1 miliona 60 kg worków w sezonie kawowym 2022/23 do 177,0 miliona 60 kg worków w sezonie kawowym 2023/24. Średnie roczne spożycie kawy w naszym kraju wynosi około 2,3 kg na osobę, co przekłada się na globalną konsumpcję. A co za tym idzie, wraz ze wzrostem produkcji i konsumpcji rośnie również ilość odpadów generowanych przez przemysł kawowy.

Aby uzyskać gotowy produkt kawowy, zarówno wiśnie kawowca, jak i ich zielone ziarna zostają poddane różnorodnym procesom przetwarzania. Każdy etap produkcji generuje istotne ilości odpadów w formie stałej i płynnej, co przyczynia się do znacznego globalnego obciążenia odpadami związanymi z kawą, szacowanego na około 33 miliona ton rocznie.

Przemysł kawowy wymaga znacznych zasobów wodnych. Średnio potrzeba około 140 litrów wody do wyprodukowania zaledwie jednej filiżanki kawy. Woda jest wykorzystywana nie tylko do samego procesu uprawy i produkcji kawy, ale także do jej obróbki i transportu. Przekłada się to na istotne obciążenie dla środowiska, biorąc pod uwagę globalne problemy związane z dostępem do czystej wody zdatnej do spożycia. Proces przetwarzania ziaren kawy za pomocą tzw. „metody mokrej” zużywa znaczną ilość wody, co prowadzi do generowania dużych ilości ścieków, które mogą być potencjalnie szkodliwe dla środowiska naturalnego. W tym procesie nawet do 15 litrów wody może być zużywanych na każdy kilogram zielonej kawy

na różnych etapach produkcji po zbiorach. Szacuje się, że podczas niektórych operacji przetwarzania ziaren kawy może być produkowane od 40 do 45 litrów ścieków na każdy kilogram zielonej kawy. Aby przetworzyć 6 250 kg dojrzałej kawy, zużywa się nawet 125 000 litrów wody, co skutkuje produkcją 1 000 kg zielonej kawy. Jednakże proces ten generuje również 25 000 litrów ścieków i 2 500 ton miększu. Te produkty odpadowe zanieczyszczają rzeki, uniemożliwiając ich wykorzystanie do celów domowych, rekreacyjnych i komercyjnych, jednocześnie prowadząc do degradacji systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni, zwiększając tym samym koszty związane z ich przetwarzaniem.

Wprowadzenie zrównoważonego systemu zarządzania jest zatem kluczowe, aby skutecznie wykorzystać te odpady jako potencjalne źródło energii lub cennych składników odżywczych. Stąd też pojawia się coraz więcej innowacyjnych rozwiązań, które mogą pomóc w zagospodarowaniu tych odpadów i zmniejszeniu negatywnego wpływu branży kawowej na środowisko naturalne. W tym coraz więcej producentów kawy stosuje także metody zrównoważonej uprawy, minimalizując tym samym zużycie wody i inne negatywne skutki dla środowiska.

Odkrycie, że kawa dostarcza energii, nie jest niczym nowym. Jednak polscy naukowcy dokonali przełomu w sposobie postrzegania tego napoju. Projekt EcoBean to dosłownie kawa napędzająca innowacje. EcoBean opracował między innymi brykiety z odpadów kawowych, które stanowią ekologiczne źródło energii. Już z 25 filiżanek kawy powstaje jeden brykiet. Aby wyprodukować pół miliona takich brykietów, potrzebne jest 180 tysięcy ton fusów, czyli ilość odpadów wygenerowanych rocznie przez około 100 kawiarni sieciowych. Dzięki temu fusy po kawie nie muszą trafiać do kosza na śmieci - stają się cennym surowcem, który można przekształcić w olej kawowy, antyoksydanty, ligninę, ekologiczne brykiety do kominka, płytki, biodegradowalne doniczki, kubki czy opakowania na żywność. Fusy z kawy używane są także w produkcji zielonej stali, opakowań czy pudełek zastępując pulpę celulozową. Co istotne, odpady te stanowią również surowiec do wytwarzania porowatych materiałów ceramicznych.

Warto również pamiętać, że odpady z kawy nie są problemem jedynie na poziomie produkcji. Kawiarnie i gospodarstwa domowe również generują duże ilości fusów kawowych. W domowych warunkach fusy kawowe mogą być wykorzystane do produkcji kompostu, stanowić nawóz lub jako składnik do domowych kosmetyków.

Odpowiedzialne korzystanie z zasobów naturalnych oraz kreatywne sposoby zagospodarowania odpadów mogą sprawić, że kawa nadal będzie delectować nas swoim aromatem, bez szkody dla środowiska, z którego się wywodzi. Warto zatem zastanowić się nad naszymi codziennymi nawykami związanymi z kawą i jak możemy przyczynić się do zrównoważonego rozwoju przemysłu kawowego. Zatem pamiętajmy, że kawa to nie tylko napój - to również historia, tradycja i ekologia. Dbajmy o nią każdego dnia, ciesząc się wspaniałym smakiem i aromatem, który nam dostarcza.

Rys. 1. Przykłady zagospodarowania odpadów z kawy [5-9].

Autor: mgr. inż. Angelika Skorupa, doktorantka Wydział Infrastruktury i Środowiska, Politechnika Częstochowska

Źródła:

- [1] <https://www.icocoffee.org/documents/cy2023-24/cmr-0324-e.pdf>
- [2] <https://aktywni-plus.pl/wszystko-co-warto-wiedziec-o-kawie/>
- [3] <https://www.naszaziemia.pl/wiedza/woda-kropla-do-kropli/oszczedzajmy-wode-nie-marnujmy-wody/>
- [4] <https://przemyslprzyszlosci.gov.pl/metody-wykorzystania-odpadow-kawowych/>
- [5] <https://ecobean.pl/>
- [6] <https://shop.savetheplanet.pl/product-pol-2537-Kubek-TO-GO-z-fusow-kawy-by-SAVE-THE-PLANET-350-ml.html>
- [7] <https://znika.pl/products/pudelka-produktowe-z-kawy#>
- [8] <https://startup.info/pl/brykiet-kawowy-do-grilla-ecobean-wprowadza-na-rynek-zielona-energie/>
- [9] https://allegro.pl/oferta/doniczka-ekologiczna-domieszka-kawy-dgql240w-kawa-12956771064?bi_s=ads&bi_m=listing:desktop:query&bi_c=O-WMxYTM2MTEtNTcxYS00YjU4LTgzZjgtYTZj-Mzg1MzBINjZmAA&bi_t=ape&referrer=proxy&e-mission_unit_id=58b6ecac-2bf7-438b-b2ea-fb-f4d8bc1043

Kultura

Prosto z Paryża do Częstochowy

To wydarzenie przyciągnęło tłumy! W czwartek, 16 maja Miejska Galeria Sztuki zaprosiła na wernisaż wystawy „Omnis” prezentującej malarstwo, rysunek i rzeźby Wojciecha Siudmaka. Artysta przyleciał do Częstochowy prosto z Paryża.

Urodził się w Wieluniu, w latach 60. ubiegłego stulecia wyjechał do Francji, która do dziś pozostaje jego domem. Nie zapomina jednak o korzeniach. W młodości w Częstochowie bywał często i nie ukrywa, że darzy nasze miasto szczególnym sentymentem.

Inicjatorką powstania tej wystawy była Anna Paleczek-Szumlas, dyrektorka częstochowskiego MGS, która podkreślała, że było to spełnienie jej wielkiego marzenia. Samo spotkanie z twórcą, którego dokonania komentowali i inspirowali się nimi m.in. Federico Fellini, George Lucas czy Denis Villeneuve (reżyser „Diuny”, którego Siudmak nazywa swoim „wychowankiem”), rozpoczęło się w sali OKF „Iluzja”. Wywiad z mistrzem przeprowadził Dominik Zieliński z Galerii ToTuart.

- Mamy za sobą wiele rozmów, ale nigdy przed tak znamienitą publicznością. To dla mnie szczególny dzień – mówił historyk sztuki.

Artysta opowiadał choćby o wyjeździe do Paryża, plakatach stworzonych trzy lata z rzędu na potrzeby festiwalu w Cannes, roli artysty w dzisiejszym świecie... Publiczność słuchała go z zapartym tchem.

- Dziękuję państwu za tak liczne przybycie i życzę, żebyście mogli odczuć na tej wystawie wiele emocji. To nie chodzi o to, żebyśmy my tłumaczyli widzom, co jest na obrazie, tylko żeby każdy mógł dopowiedzieć własną interpretację. Ta emocja jest tym językiem międzynarodowym, językiem sztuki, zachęcam do posługiwania się nim – wyjaśniał Siudmak.

Frekwencja rzeczywiście była imponująca. Odniosła się do niej Dorota Pieńkos, prezes Fundacji Siudmak Art. To również dzięki jej staraniom wystawa mogła dojść do skutku: To miejsce to kolejny dowód na to, że Wojciech Siudmak jest osobą urodzoną pod szczęśliwą gwiazdą. Rzeczywiście ma niewiarygodne szczęście do miejsc, do ludzi, a wszędzie tam, gdzie się pojawia, zostawia kolejne grono fanów, miłośników, ludzi, których inspiruje.

Następnie wszyscy zebrali się w Sali Śląskiej MGS, na oficjalnym otwarciu, którego dokonano z udziałem władz miasta Częstochowy.

- Choć pani dyrektor Anna Paleczek-Szumlas przyzwyczaiła już nas do wyjątkowych wydarzeń, to wizyta tak zacnego artysty i wielu wspaniałych dzieł na terenie naszego miasta, naszej galerii, to coś specjalnego – podkreślał **prezydent Krzysztof Matyjaszyk**. - Panie Wojciechu, życzę, żeby ta wystawa stała się wspaniałą inspiracją dla wielu osób, które będą ją mogli podziwiać.

Szczególnym momentem wernisażu było odczytanie decyzji o przyznaniu Wojciechowi Siudmakowi Orderu Wielkiego Świętego Stanisława Biskupa Męczennika. Przeczytał ją Andrzej Budzyński, zaznaczając, że następstwem tego wyróżnienia jest (według Konstytucji) możliwość podniesienia artysty do rangi szlachcica (sam order wręczony zo-

stanie w innym terminie, prawdopodobnie będzie miało to miejsce w Złotej Kaplicy w Poznaniu).

- Jestem niezwykle wzruszony, taki order, takie uznanie nie spotkało mnie jeszcze, choć wiem, że prawdziwe szlachectwo dla artysty mieści się w jego sercu. Będę starał się stanąć na wysokości tego zadania – przyznał Wojciech Siudmak.

Wieczór zwieńczyło wspólne zwiedzanie wystawy, jaka eksponowana jest w tych wnętrzach, w których wcześniej mieściło się w galerii Muzeum Zdzisława Beksińskiego. Do samego artysty ustawiła się zaś długa kolejka miłośników jego talentu, którzy zjechali się tutaj z różnych stron kraju. Każdy miał nadzieję na autograf na albumie lub pamiątkowe zdjęcie.

Wystawa „Omnis” pozostanie w Miejskiej Galerii Sztuki do końca września.

Tekst: Zuzanna Suliga / UM
Fot. Grzegorz Skowronek / UM

Kultura

Częstochowa żegna Zygmunta Rolata

W wieku blisko 94 lat zmarł Zygmunt Rolat - Honorowy Obywatel Miasta, biznesmen, filantrop, działacz i mecenas kultury, zaangażowany w dialog polsko-żydowski przyjaciel i ambasador Częstochowy na świecie.

Zygmunt Rolat urodził się w Częstochowie w 1930 roku. Tu, w I alei Najświętszej Maryi Panny przeżył swoje wczesne szczęśliwe dzieciństwo. W czasie wojny trafił do częstochowskiego getta, a po jego likwidacji do obozu pracy Hasag Pelcery (tereny późniejszego Wełnopolu). Hitlerowcy zabili jego matkę i starszego brata Jerzego.

Po wojnie Zygmunt Rolat wyjechał do USA. Skończył studia prawnicze i założył własną firmę transportową, a następnie spedycyjną. Osiągnął sukcesy w biznesie i zajął się działalnością społeczną i filantropią, stając się rozpoznawalną postacią amerykańskich elit politycznych i kulturalnych.

Był m.in. przewodniczącym amerykańskiego komitetu wspierania budowy Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie, członkiem komitetu wykonawczego oraz rady gubernatorów Uniwersytetu Ben Gouriona, członkiem zarządów wielu instytucji, wśród nich Fundacji Kościuszkowskiej, członkiem rady Chrześcijańskiej Unii Absolwentów Teologii w Berkeley w Kalifornii. Był także długolletnim przewodniczącym Światowego Związku Żydów Częstochowian i Ich Potomków.

Po raz pierwszy do Polski Zygmunt Rolat powrócił w latach 60., potem przyjeżdżał tu coraz częściej, odwiedzając również Częstochowę, która pozostała dla niego miastem wyjątkowym, w którym się urodził i wychował. W latach 80. nawiązał kontakt z wieloma działaczami ów-

czesnej „Solidarności”. Przez wiele lat, każdego roku, wiele tygodni spędzał w Polsce, zawsze odwiedzając wtedy też Częstochowę.

Z jego inicjatywy i dzięki jego wysiłkom powstało Światowe Stowarzyszenie Żydów Częstochowian i Ich Potomków, a potem kilkakrotnie organizowane były w Częstochowie spotkania Żydów Częstochowian. Także on zainspirował i sfinansował - przy współpracy z Akademią im. Jana Długosza (obecnie Uniwersytet Jana Długosza), Muzeum i Archiwum Częstochowskim - wystawę Żydzi Częstochowianie, ukazującą współistnienie społeczności żydowskiej i katolickiej w Częstochowie przed II wojną światową. Jej uzupełnieniem było wydanie albumu pod tym samym tytułem. Dzięki staraniom Zygmunta Rolata zobaczyli ją nie tylko mieszkańcy Częstochowy, ale także m.in. Nowego Jorku, Waszyngtonu, Houston, Filadelfii, Toronto i innych miast amerykańskich.

Piastował funkcję przewodniczącego amerykańskiego komitetu wspierania budowy Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie, był członkiem Fundacji Kościuszkowskiej i rady Chrześcijańskiej Unii Absolwentów Teologii w Berkeley w Kalifornii.

W Częstochowie Zygmunt Rolat wspierał i promował badania naukowe dotyczące historii Częstochowy, umożliwił wydanie szeregu książek i albumów o historii naszego miasta i jego obywatelach wyznania mojżeszowego, objął mecenasem wielu częstochowskich artystów, niektórych z nich promował w Nowym Yorku, wsparł finansowo np. Zachętę-Konduktorownię. Z inicjatywy i dzięki funduszom Zygmunta Rolata powstał w Częstochowie Pomnik Pamięci Ży-

dów Częstochowian, postawiony w miejscu wywózki do niemieckiego obozu śmierci w Treblince (zaprojektował go inny pochodzący z Częstochowy polski Żyd, żołnierz i powstaniec warszawski Samuel Willenberg).

To dzięki Zygmuntowi Rolatowi w Filharmonii Częstochowskiej wystąpił m.in. Joshua Bell, wybitny wirtuoz amerykański, grając na należących niegdyś do Bronisława Hubermana skrzypcach stradivariusza. Był także sponsorem koncertów Midori, Vadima Repina czy Shlomo Mintza.

Zygmunt Rolat wspierał również finansowo i organizacyjnie działania mające na celu zbliżenie młodzieży żydowskiej i polskiej częstochowskiej, umożliwiając spotkania, podczas których zapoznają się z historią i tradycjami wielokulturowego niegdyś państwa polskiego.

Jednocześnie objął pomocą miejsca pamięci - cmentarz żydowski przy ul. Złotej, groby pomordowanych przy ulicy Kawiej, dawną fabrykę Peltzera, która w czasie wojny była obozem pracy. Był jednym ze współtwórców i darczyńców Muzeum Żydów Częstochowian, które jako oddział Muzeum Częstochowskiego działa w kamienicy przy ul. Katedralnej 8.

Zaangażowanie w ochronę pamięci o wspólnocie żydowskiej, a tym samym w ochronę pamięci o tolerancyjnej Rzeczypospolitej wielu religii i narodowości - jak już wspomnieliśmy - nie ograniczało się u Zygmunta Rolata tylko do granic Częstochowy. Dowodem uznania dla jego działań na rzecz powstania Muzeum Żydów Polskich „Polin” jest przyznanie mu przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego Komandorskiego Orderu Zasługi Rzeczypospolitej, wręzonego w 65 rocznicę powstania w Getcie Warszawskim 19 kwietnia 2008 r.

26 stycznia 2012 r. Rada Miasta Częstochowy podjęła uchwałę o nadaniu Zygmuntowi Rolatowi Honorowego Obywatelstwa Częstochowy. Uroczystość wręczenia aktu odbyła się 3 października 2012 w rozbudowanej i zmodernizowanej Filharmonii Częstochowskiej nazwanej imieniem Bronisława Hubermana.

W 2013 r. został w Nowym Jorku odznaczony przez prezydenta RP Bronisława Komorowskiego Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Zasługi RP - za zasługi w działalności na rzecz dialogu polsko-żydowskiego.

Zygmunt Rolat był też kilkakrot-

nie wyróżniony statuetką „Mecenas Kultury” fundowaną przez Miasto Częstochowę, a w 2022 r. został pierwszym laureatem Europejskiej Nagrody im. Bronisława Hubermana, ustanowionej przez Filharmonię Częstochowską.

- Cześć jego pamięci - napisał na swoim profilu fb prezydent Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk, który przypomniał też zasługi tej szczególnej dla naszego miasta postaci.

Zygmunt Rolat wielokrotnie podkreślał, że jest dumny z tego, iż może być ambasadorem Częstochowy w świecie. Jego dokonania niezbicie świadczą, że nim rzeczywiście był. Odszedł wybitny reprezentant społeczności współtworzącej kulturowy i społeczny kapitał naszego miasta.

Fot. główne: Zygmunt Rolat w czasie uroczystości wręczenia Honorowego Obywatelstwa Miasta Częstochowy w Filharmonii Częstochowskiej (październik 2012)

W galerii także: Zygmunt Rolat w czasie X jubileuszowego Festiwalu Violinistycznego w Filharmonii Częstochowskiej, którego był mecenasem (2014 r.), z Samuelem Willenbergiem w Częstochowie w 2012 r., ze statuetką Mecenas Kultury (2013).

Fundacja Chrześcijańska „Adullam”

Rodzina pełna ważnych emocji

Rodzicielstwo to niezwykle złożone zadanie. W rodzinie każdy dzień składa się z emocji – nie tylko dziecka, ale i rodzica. Emocje przyjemnych, kiedy wypełnia nas radość i ufność, jak i tych trudniejszych, często okupionych wybuchami złości, płaczem i bólem. Choć te codzienne emocje są tak różne, to każde z nich są tak samo ważne. I wszystkie, gdy już się pojawią, potrzebują, aby je uwolnić. Bo emocje – niczym znaki drogowe – pozwalają nam lepiej orientować się w świecie, informują o potrzebach, zagrożeniach i... bezpiecznie prowadzą nas przez życie.

Bywa tak, że nie jesteśmy w stanie nazwać emocji, które odczuwamy. Emocje bywają trudne do wyrażenia nawet dla dorosłych, a dzieci muszą się ich nauczyć od postaw – jak je rozpoznawać, nazywać i w odpowiedni sposób regulować. Dzieci dokładnie odbierają to, co my – dorośli – czujemy i myślimy. Uważnie obserwują nasze reakcje i zachowania w różnych sytuacjach, aby powtórzyć je w podobnych okolicznościach. Mózg dziecka zapisuje zdobywane przez nie doświadczenia jako wzorzec postępowania, który odtworzy na odpowiednim etapie swojego życia.

„Naturalne jest to, że dzieci uczą się przez obserwację i naśladowanie, czerpiąc z naszych (dorosłych) wzorców zachowań i wartości. Jeśli więc, na przykład, zależy nam na tym, żeby dziecko było spokojne i uważne, umiało skupić się na wykonywanym zadaniu, pokażmy mu jak to zrobić, starając się samemu zwolnić, robić mniej rzeczy naraz, nie spiesząc innych. Dziecko będzie nam wdzięczne za tę autentyczność!” - mówi Monika Marchewka, pedagog i wychowawca w prowadzonej przez Fundację Chrześcijańską „Adullam” świetlicy dla dzieci i młodzieży „Życie poza szkołą”. „Emocje w rodzinie informują o zaspokojonych i niezaspokojonych potrzebach wszystkich jej członków. Dlatego też akceptowanie każdej emocji jest bardzo ważne. Jeśli w wyniku silnych emocji dojdzie do nieodpowiedniego zachowania, warto skorygować samo zachowanie, a nie emocję, która potrzebowała uwolnienia.” - dopowiada Monika Marchewka.

Zadanie regulowania emocji dotyczy zatem nie tylko dzieci, ale i nas – rodziców, opiekunów. Myśląc o do-

bru dziecka, pamiętajmy także o sobie. Rodzic, oprócz bycia mamą lub tatą, nadal pozostaje człowiekiem ze swoimi potrzebami. Złość, lęk, strach, smutek, wstyd, wstręt, zażenowanie czy rozczarowanie to emocje, których doświadczanie jest trudne nawet dla nas, dorosłych. Żeby wesprzeć dziecko w radzeniu sobie z emocjami, rodzic powinien w szczególności zająć się sobą: uświadomić sobie własne emocje i dać sobie prawo do ich wyrażania, a także popełniania błędów i wyciągania wniosków. Brak przestrzeni do wyrażania trudnych („złych”) emocji tłumi możliwość przeżywania emocji przyjemnych („dobrych”), natomiast analogicznie – pozwolenie na ujawnienie emocji trudnych, przekłada się na rozbudzenie również emocji przyjemnych.

Ważne, że w tych codziennych, złożonych rodzicielskich wyzwaniach, można otrzymać wsparcie. „Od 22 maja do 24 czerwca w naszym mieście obchodzone będą Częstochowskie Dni Rodziny, które są ważną, cykliczną inicjatywą integrującą rodziny i promującą życie rodzinne. Takie dni to doskonała okazja, żeby spędzić ze sobą czas, wzmocnić swoje rodzicielskie kompetencje, otrzymać wsparcie specjalistów oraz poprawić swoje samopoczucie. Jako rodzice, opiekunowie, staramy się dbać o dzieci najlepiej jak umiemy. A żeby wiedzieć co dokładnie to dla nas znaczy, warto spróbować odpowiedzieć sobie na pytanie: w co chcę wyposażać dziecko na przyszłość i czy mogę już dziś, poprzez doświadczanie pewnych zachowań, dać dziecku kompetencje, które pomogą mu w życiu dorosłym? I jeszcze jedno: co dobrego, wzmacniającego, mogę zrobić dla siebie?” - mówi Elżbieta Ferenc, Prezes Zarządu Fundacji „Adullam”.

Jeśli chciałbyś nauczyć się, jak radzić sobie z emocjami lub czujesz, że potrzebujesz innych form wsparcia, powiedz o tym komuś ze swojego otoczenia lub zwróć się po pomoc do specjalistów, których znajdziesz m.in. w lokalnych organizacjach pozarządowych. Może będą one odpowiedzią na Twoją potrzebę, a Ty rodzicu, poczujesz w sobie siłę na nowo? Pamiętaj, że aby dzielić się dobrą energią, trzeba najpierw tę energię naładować!

Fundacja Chrześcijańska
„Adullam” ul. Krakowska 34,
42-200 Częstochowa

Felieton

Moim zdaniem

Rzeczywistość nieustannie nas zaskakuje, udowadniając, że sensacyjne scenariusze tworzone na potrzeby politycznej fantastyki, potrafią się sprawdzić.

Oto polski sędzia, jeden z bohaterów tzw. afery hejterskiej, pracujący za poprzedniej władzy m.in. w Ministerstwie Sprawiedliwości oraz Krajowej Radzie Sądownictwa, mający wgląd w istotne dokumenty niejawnie, postanowił przenieść się na Białoruś, żeby w państwie rządzone przez Łukaszenkę zakosztować prawdziwej wolności, prawa i sprawiedliwości. To może tylko utwierdzać nas w przekonaniu, że powołanie przez poprzednią ekipę politycznej komisji ds. zbadania rosyjskich wpływów wymierzonej w ówczesną opozycję, było najwyraźniej odwróceniem uwagi od problemu, który trawił środowisko polityczne do niedawna rządzące naszym krajem.

Z kolei na bardzo spokojnej zazwyczaj słowackiej prowincji padły strzały do premiera, a zamachowcem okazał się emeryt, który ponoć próbował stworzyć kiedyś ruch przeciwko przemocy, ale ujawniał też antyimigranckie i prorosyjskie poglądy. Z tym jego pacyfizmem coś tu poszło zdecydowanie nie tak, natomiast paradoks sytuacji polega na tym, że premier Słowacji to polityk oskarżany właśnie o bardziej prorosyjski kurs, populizm i chęć „orbanizacji” kraju. Trudno więc nie łączyć tego dramatycznego wydarzenia z powszechnym zjawiskiem nakręcania hejtu i polaryzacją społeczeństwa, które niesie niezadko tragiczne konsekwencje także dla polityków, którzy na negatywnych emocjach sami lubią grać.

Wydaje się przy tym, że apele o lekkie wyciszenie politycznych sporów w czasie kampanii przed zbliżającymi się wyborami europejskimi, płynące po tym zamachu, będą po raz kolejny głosem „wołającego na

pustyni”. W końcu emocje muszą w elektoracie buzować, a to że często wyłączają one zdrowy rozsądek lub w ogóle jakiegokolwiek myślenie, jest sprawą drugorzędną.

Przejawem logiki odwróconej jest także dla mnie chęć dostania się do Parlamentu Europejskiego pokazanej liczby kandydatów z ugrupowań przeciwnych Unii Europejskiej. Rozumiem, że jest to pomysł na rozwalenie zjednoczonej Europy od środka, dziwi mnie tylko, że ci ideowi przeciwnicy UE nie mają – jako europarlamentarzyści – żadnych problemów z braniem w Brukseli bardzo „godnych” europejskich pensji. Trzeba to chyba rozumieć jako rodzaj zemsty bądź zadośćuczynienia za doznane od Unii „krzywdy”.

Skrzywdzona przez Unię „Zielonym Łądem” czuje się także część polskich rolników, choć ich wiedza

na temat europejskich eko-regulacji jest często śladowa i zniekształcona w uproszczonym przekazie ich wiecowych liderów. Protesty na „wypasionych” traktorach, zakupionych najczęściej z europejskich dotacji, niekoniecznie trafiają do przekonania etatowym pracownikom z polskich miast, którzy zbierają właśnie na kawalerkę lub używany samochód. Zarówno rolnikom, jak i mieszkańcom trzeba więc po prostu życzyć, aby ich poziom życia, który – mimo narzekania i kryzysów – istotnie się podniósł w czasie ostatnich 20 lat, w dużej mierze za sprawą naszej obecności w Unii, nadal szedł w górę.

Skoro jesteśmy przy różnych paradoksach i autentycznej krzywdzie, wszyscy powinniśmy czuć się skrzywdzeni traktowaniem nas przez internetowe portale i inne media, stosujące „klikbaitowe” chwyt. Chodzi

o tytuły wyolbrzymiające pseudo-sensacyjną treść danego artykułu, w celu przyciągnięcia uwagi, klikania, a później konieczności przedarcia się w czasie lektury przez kilka reklam. Tekst ma się najczęściej nijak do zapowiedzi w tytule.

Taka „przynęta” ma cel marketingowy i jest stosowana powszechnie, także przez media, które chciałyby ciągle uchodzić za opiniotwórcze. Moim zdaniem bagatelizowanie tego problemu przez branżę i brak reakcji na takie praktyki jest błędem, bo to przykłady realnych przekłamań, sprzyjających dezinformacji i mieszących ludziom w głowy. A to ma już niestety realny wpływ na - zaskakującą nas często negatywnie - rzeczywistość.

Włodzimierz Tutaj

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS Sp. z o.o.
w Częstochowie
ul. POW 24
tel. centrala: (34) 368-24-61
FAX: (34) 365 12 90
sekretariat@zgm-tbs.czyst.pl
www.zgm-tbs.czyst.pl

ODDZIAŁY EKSPLOATACJI:

ul. Orlik-Rückemanna 35/37 ----- (34) 361 89 25
ul. Wały Dwernickiego 101/105 ----- (34) 361 16 86
Al. Niepodległości 27 ----- (34) 363 12 70
ul. Nowowiejskiego 26 ----- (34) 368 26 90
ul. Tuwima 6 ----- (34) 368 25 28
ul. Łukasińskiego 26 ----- (34) 323 20 33